

holding
ruimte&milieu
asbest
grondlogistiek
civiele techniek
opleidingen
arbo&veiligheid
legionella
milieuprojecten
handhaving
bodem
waterbeheer
geluid&trillingen
caribbean

Oriënterend ecologisch onderzoek

AT-station te Haarlemmermeer

projectnummer RM090228

Opdrachtgever: ProRail
de heer G. van den End
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

Versienummer: 2.0 - Definitief

Datum: 26 januari 2010

Auteur: mevrouw ir. L. Dresmé

Controle: mevrouw I.M.E. Hazeleger

Paraaf: _____

bk ruimte&milieu
Zadelmakerstraat 150
Postbus 2111
1990 AC Velsbroek
T 088 321 25 20
F 088 321 25 29

Spuikade 3
Postbus 59136
3008 PC Rotterdam
T 088 321 25 10
F 088 321 25 19

info@bkruimteenmilieu.nl
www.bkruimteenmilieu.nl
Rabobanknr. 1153.85.584
K.v.K. nr. 34237628

COLOFON

BK Ruimte & Milieu bv, Adviseurs in omgevingsrecht

Postbus 2111, 1990 AC Velserbroek

T: 088 321 25 20

F: 088 321 25 29

Postbus 59136, 3008 PC Rotterdam

T: 088 321 25 10

F: 088 321 25 19

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van BK Ruimte & Milieu bv.

Samenvatting

In opdracht van ProRail heeft bk ruimte&milieu in januari 2010 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de aanleg van een nieuw AT-station, langs de HSL-lijn en de N207 in gemeente Haarlemmermeer. Het onderzoek betreft een toetsing aan de natuurbeschermingswetgeving. De natuurbeschermingswetgeving bevat naast de Flora- en faunawet ook de Natuurbeschermingswet 1998 en de Wet ruimtelijke ordening.

Aanleiding

De Flora- en faunawet schrijft voor dat bij ruimtelijke ingrepen rekening wordt gehouden met beschermde dier- en plantensoorten. Actuele flora- en faunagegevens van het projectgebied zijn nodig om te voldoen aan de door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) gestelde eisen in het kader van de Flora- en faunawet.

Doel

Het doel van het oriënterend ecologisch onderzoek is het aangeven of door het project negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Voorts wordt aangeven op welke wijze rekening gehouden kan worden met beschermde natuurwaarden en of hiervoor mitigerende en/ of compenserende maatregelen en een vergunning, nodig zijn.

Conclusie

Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, een Staatsnatuurmonument, Beschermd natuurmonument en Ecologische Hoofdstructuur. Negatieve effecten op deze beschermde gebieden zijn niet te verwachten.

Soortbescherming

De beschermde vissoorten bittervoorn (tabel 3) en kleine modderkruiper (tabel 2) zijn ter plaatse van de aanwezige watergang binnen het projectgebied niet aangetroffen, maar op basis van de aanwezige biotopen, de algemene verspreidingsgegevens van deze soorten en de aanwezigheid in de directe omgeving (is bekend uit recent onderzoek), is de aanwezigheid aannemelijk. Daarom is een aanvullende visinventarisatie naar de aanwezigheid van deze soorten niet noodzakelijk geacht. Bij verbreding van de sloot aan de zuidzijde van het projectgebied (parallel aan de N207) kan sprake zijn van beschadiging, verstoring en vernieling van vaste rust- en verblijfplaatsen van de bittervoorn en kleine modderkruiper.

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel	5
1.3 Indeling van de rapportage	5
2 Wettelijk kader	6
2.1 Gebiedsbescherming	6
2.2 Soortbescherming	7
3 Afbakening projectgebied.....	9
3.1 Ligging van het projectgebied.....	9
3.2 Beschermde gebieden.....	10
3.2.1 Natura 2000-gebied	10
3.2.2 Beschermd natuurmonument	11
3.2.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	11
4 Omschrijving van het project	12
5 Uitgevoerd ecologisch onderzoek	13
6 Resultaten en effecten	14
6.1 Gebiedsbescherming	14
6.2 Soortbescherming	14
6.2.1 Flora.....	14
6.2.2 Vogels	14
6.2.3 Vleermuizen.....	15
6.2.4 Overige zoogdieren	15
6.2.5 Amfibieën en reptielen	16
6.2.6 Vissen	16
6.2.7 Insecten en overige fauna	17
7 Conclusie en aanbevelingen.....	18
7.1 Gebiedsbescherming	18
7.2 Soortbescherming	18
7.3 Soortbescherming	18
7.4 Compenserende en mitigerende maatregelen.....	18
8 Literatuurlijst	20

Bijlagen

- 1 Tekeningen
 - 1.1 Topografische ligging
 - 1.2 Locatiefoto's
- 2 Onderzoeksmethode

1 Inleiding

In opdracht van ProRail heeft bk ruimte&milieu in januari 2010 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de aanleg van een nieuw AT-station, langs de HSL-lijn en de N207 in de gemeente Haarlemmermeer. Het onderzoek betreft een toetsing aan de natuurbeschermingswetgeving. De natuurbeschermingswetgeving bevat naast de Flora- en faunawet ook de Natuurbeschermingswet 1998 en de Wet ruimtelijke ordening.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van onderhavige oriënterend ecologisch onderzoek is het voornemen van ProRail om een AT-station te plaatsen langs de N207. De locatie ligt momenteel in een agrarisch perceel.

Ten behoeve van het initiatief is nieuwbouw noodzakelijk. Het bestemmingsplan staat de voorgenomen ontwikkeling op deze locatie niet toe. Voor de realisatie wordt een bestemmingsplanprocedure doorlopen. In het kader van deze ruimtelijke procedure worden verschillende milieutechnische onderzoeken uitgevoerd. Eén van deze milieutechnische onderzoeken is een onderzoek naar beschermde flora en fauna evenals beschermde gebieden.

1.2 Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoekrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen.
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden.
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is.
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

1.3 Indeling van de rapportage

Het oriënterende flora- en faunaonderzoek bestaat uit acht hoofdstukken. In hoofdstuk 2 is relevante regelgeving met betrekking tot de bescherming van flora en fauna en gebieden met een beschermde status omschreven. De relevante regelgeving vormt het beoordelingskader waarbinnen de effecten van de ruimtelijke ingreep op de mogelijk aanwezige te beschermen flora, fauna en gebieden worden getoetst. Hoofdstuk 3 beschrijft de ligging van het projectgebied. In hoofdstuk 4 is een presentatie van het voorgenomen initiatief. In hoofdstuk 5 is de methode van het archiefonderzoek beschreven. De bevindingen en de effecten zijn uiteengezet in hoofdstuk 6. De conclusies en aanbevelingen van het oriënterende flora- en faunaonderzoek zijn weergegeven in hoofdstuk 7. Hoofdstuk 8 bestaat uit de literatuurlijst.

2 Wettelijk kader

De natuurbeschermingswetgeving is onderverdeeld in gebiedsbescherming en in soortbescherming. De mogelijke effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen op de beschermde natuurwaarden van de onderzoekslocatie worden getoetst aan:

- gebiedsbescherming: de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden (de Europese Vogel-en Habitatrichtlijngebieden), de Beschermde natuurmonumenten, Staatsnatuurmonumenten en de Ecologische Hoofdstructuur;
- soortbescherming: de aanwezigheid van beschermde (leefgebieden van) flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet.

2.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 is het grootste initiatief op het gebied van natuurbescherming in Europa. Het is een samenhangend, Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor natuurbehoud is het van belang dat soorten niet geïsoleerd van elkaar raken. De Natura 2000-gebieden worden aangewezen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De totale oppervlakte van Nederlandse natuurgebieden die valt onder Natura 2000, betreft circa 330.000 ha land en circa 770.000 ha water (onder andere Waddenzee, IJsselmeer en Delta).

Vogelrichtlijn

De Europese Vogelrichtlijn heeft tot doel alle natuurlijke in het wild levende vogelsoorten in Europa te beschermen. Deze richtlijn beschermt ook Nederlandse wilde vogelsoorten. Voor schadebestrijding gelden specifieke uitzonderingen. Nu de Vogelrichtlijngebieden vastgesteld zijn, geldt voor deze gebieden de rechtstreekse werking van de natuurbeschermingswet.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europees grondgebied van de Lidstaten te beschermen. In de richtlijn wordt gesproken over "het vormen van een coherent netwerk van speciale beschermingzones, Natura 2000". Dit netwerk vormt een ecologische hoofdstructuur op Europees niveau. De aangemelde gebieden genieten bescherming door middel van de Natuurbeschermingswet als (en dat moet nog gebeuren) de gebieden officieel zijn aangewezen.

Natuurbeschermingswet

In de Natuurbeschermingswet zijn alle gebiedsbeschermende onderdelen uit de Vogel- en habitatrichtlijn vertaald in de nationale wetgeving. De gebieden met de status Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden), Staatsnatuurmonumenten en Beschermde natuurmonumenten vallen onder de Natuurbeschermingswet.

Indien de ruimtelijke ingreep 'significant' negatieve gevolgen kan hebben voor het beschermde gebied, dan is voor deze handeling een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet vereist van Gedeputeerde Staten of de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Voorts dienen bij de goedkeuring van bestemmingsplannen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet.

Het bevoegde gezag verleent alleen toestemming voor de ruimtelijk ingreep als uit de beoordeling blijkt dat de ingreep de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Bij een negatieve beoordeling kunnen alleen die activiteiten doorgang vinden waarvoor geen alternatieve oplossingen zijn en wel dwingende reden voor groot openbaar belang, onder de voorwaarde dat volledige en tijdige compensatie zal plaatsvinden.

Wet ruimtelijke ordening

In het Natuurbeleidsplan (1990) is de basis gelegd voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit is een aaneengesloten of met elkaar in verbinding staand stelsel van belangrijke Nederlandse natuurgebieden. De EHS is veel groter dan de voorgestelde Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. De EHS is in provincie Noord-Holland ingedeeld in:

1. EHS-gebieden zoals die door het rijk zijn aangewezen;
2. Ecologische verbindingzones;
3. "Ruime jas weidevogelbeheergebieden" (hierna weidevogelbeheergebieden).

Voor de EHS-gebieden en de Ecologische verbindingzones geldt een strenger beschermingsregime dan voor de weidevogelbeheergebieden. De Wro schrijft voor dat bij wijzigingen in bestemmingsplannen de begrenzingen van de EHS in acht worden genomen.

2.2 Soortbescherming

Flora- en faunawet

De nationale regelgeving met betrekking tot de bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. De Flora- en faunawet vervangt daarmee de Vogelwet (1936), de Jachtwet en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet. In de Flora- en faunawet is tevens de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd.

De Flora- en faunawet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving. Dit gebeurt onder meer door middel van:

- een algemene zorgplicht;
- enkele verbodsbepalingen.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). De zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Flora- en faunawet (artikelen 8 tot en met 12) is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te beschadigen. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. Tevens is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Onder specifieke voorwaarden is het mogelijk ontheffing aan te vragen.

Op 23 februari 2005 is het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet in werking getreden. Een ontheffing is niet noodzakelijk indien de ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden zonder dat schadelijke effecten optreden voor beschermde soorten.

Vrijstellingsregeling

Voor reguliere voorkomende werkzaamheden (bestendig beheer, onderhoud en gebruik) en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu in veel gevallen een vrijstellingsregeling. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. De soorten zijn onderverdeeld in drie tabellen overeenkomstig de brochure "Buiten aan het werk" van het ministerie van Landsbouw, Natuurbeheer en voedselkwaliteit:

Tabel 1 - Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten voorkomen en de werkzaamheden betreffen reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen dan geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 4 Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet.

Tabel 2 - Overige soorten: vrijstelling met ontheffing

Deze soorten hebben een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als de werkzaamheden reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen betreffen en een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode voorhanden is. Als er is geen goedgekeurde gedragscode voorhanden, dan moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Tabel 3 - Soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten en de Europees beschermde soorten bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Alle vogels in Nederland zijn beschermd. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, is over het algemeen niet snel een ontheffing noodzakelijk.

Ontheffingsaanvraag

Indien de vrijstellingsregeling niet van toepassing is, kan een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Afhankelijk van de aanwezige soorten wordt de aanvraag onderworpen aan een lichte of uitgebreide toets.

3 Afbakening projectgebied

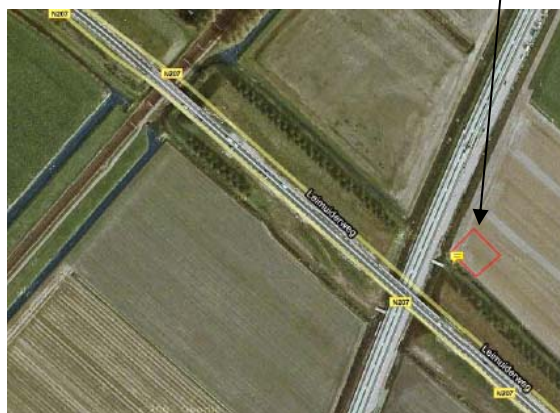
3.1 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied betreft een gebied van 40 bij 40 meter in een bestaand akkerbouwgebied langs de N207 en de HSL-lijn. De kadastrale nummers zijn sectie AN nummers 910 en 875 in de gemeente Haarlemmermeer. In figuur 1 is de ligging van het projectgebied weergegeven. In bijlage 1.1 is de topografische ligging opgenomen. In bijlage 1.2 zijn de locatiefoto's van het projectgebied opgenomen.

Het projectgebied is omsloten door de volgende percelen:

- aan de noordzijde door akkerbouwgebied;
- aan de westzijde door een sloot en de HSL-lijn;
- aan de zuidzijde door de wegsloot van de N207;
- aan de oostzijde door akkerbouwgebied.

figuur 1: luchtfoto projectgebied, noordgericht (bron: Google Earth)

○ en □ Projectgebied

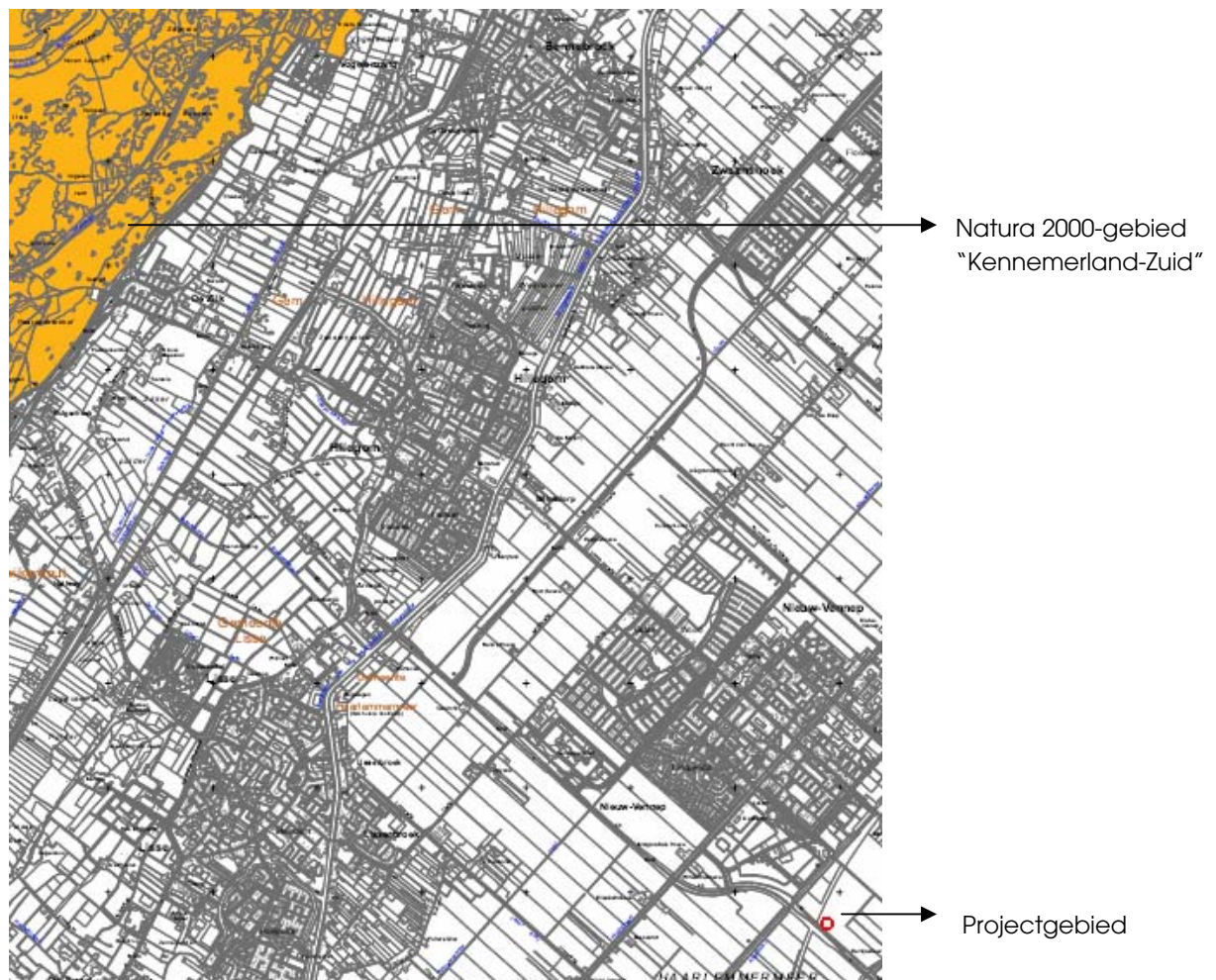
3.2 Beschermde gebieden

3.2.1 Natura 2000-gebied

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is "Kennemerland-Zuid" op een afstand van ruim vier kilometer en bestaat uit een aanmelding als Habitatrichtlijngebied. Het gebied is aangemeld voor de habitattypen embryonale duinen, witte duinen, grijze duinen, duinen met struikhei, duindoornstruwelen, kruipwilgstruwelen, duinbossen, vochtige duinvalleien, zilte pionierbegroeiingen, schorren en zilte graslanden. Voorts is het gebied aangewezen voor de soorten groenknolorchis, gevlekte witsnuitlibel en nauwe korfslak.

figuur 2: ligging projectgebied ten opzichte van beschermde gebieden bron:

http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/gebieden/088/N2K088_WK03%20Kennemerland-Zuid.pdf

3.2.2 Beschermd natuurmonument

Het projectgebied is geen onderdeel van een Beschermd natuurmonument. Het meest nabije Beschermd natuurmonument is "Duinen bij Vogelzang" op een afstand van ongeveer zeven kilometer, zie figuur 3.

Het Beschermd natuurmonument Duinen bij Vogelzang is in 1996 aangewezen. Het type natuur is in het aanwijzingsbesluit omschreven als een samenhangend complex van duinen, duinvalleien, stuifkuilen en uitblazingsvalleien, (kwel)plassen, kanalen, rietmoerassen, duingraslanden, duin- en landgoedbossen, struwelen en ruigten, wateren, moerasbossen, rietlanden en laagveenmoerassen.

Zeldzame plantensoorten die in de Duinen bij Vogelzang voorkomen zijn maanvaren, bitterkruidbremraap, grote keverorchis, rondbladig wintergroen, kuifhyacint, rode aarbeispinazie, ruige scheefkelk, duinavenruit, liggende asperge, borstelkrans, kleine steentijm en dwergbies. Daarnaast komen diverse zeldzame mossoorten en ongeveer 1.000 soorten paddenstoelen.

Wat betreft fauna maken diverse vogelsoorten gebruik van het Beschermd natuurmonument als broedplaats, foerageergebied en trekroute. De zoogdieren rosse woelmuis, bos-, dwerg-, en waterspitsmuis, ree, damhert, konijn, vos, bunzing, hermelijn, wezel, eekhoorn, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, baardvleermuis en grootoorvleermuis.

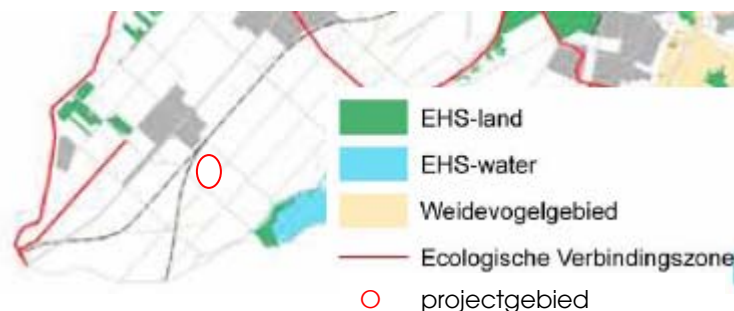
figuur 3: ligging projectgebied ten opzichte van Beschermd natuurgebieden, bron:
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapsgebied.aspx?id=SN024&groep=8>

3.2.3 Ecologische Hoofdstructuur

Het projectgebied is geen onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur, zie figuur 4. De meest nabijgelegen Ecologische Hoofdstructuur is gelegen op een afstand van ongeveer 3,5 kilometer.

figuur 4: ligging projectgebied ten opzichte van de EHS, bron: streekplan Noord-Holland-Zuid

4 Omschrijving van het project

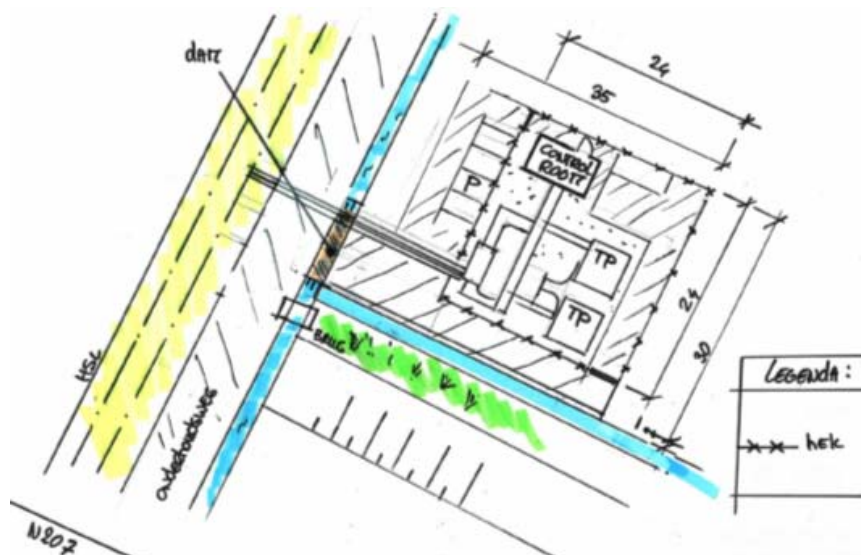
Ter plaatse van het projectgebied wordt een AT-station aangelegd vergelijkbaar met het voorbeeld in figuur 5. Het hekwerk is ongeveer 3 meter hoog. Er wordt geen permanente verlichting geplaatst.

Ten behoeve van de realisatie van het project worden geen bomen gekapt. De sloot aan de zuidzijde van het projectgebied, parallel aan de N207 wordt verbreedt, zodat 240 m² extra wateroppervlak wordt gecreëerd. Deze toename in wateroppervlak is nodig ter compensatie van de toename van de verharding en wordt door het waterschap vereist. Aan de westzijde is een bestaand inspectiepad en wordt mogelijk verhard, zie figuur 6.

figuur 5. Voorbeeld van een AT-station Wildersekade (bron: de heer N. Spinhoven)

figuur 6. Voorbeeld van een AT-station Wildersekade (bron: de heer N. Spinhoven)

5 Uitgevoerd ecologisch onderzoek

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus-branchevereniging. Deze code richt zich op goed opdrachtnemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Netwerk Groene bureaus, 2005).

Het onderzoek bestaat uit een archiefonderzoek. Een veldbezoek voor dit specifieke project is niet uitgevoerd. Daar staat tegenover dat op 17 juli 2009 door ons bureau een veldonderzoek is uitgevoerd voor de naastgelegen N207 en is terug te vinden in de rapportage 'Oriënterend ecologisch onderzoek verbreding N207 te Haarlemmermeer,' met kenmerk RM090056, 17 september 2009. Hierbij zijn alle bermen en wegsloten van de N207 bezocht, waaronder ook de berm en sloot direct naast het projectgebied. Op basis van dit veldbezoek is een duidelijk beeld gevormd van de omgeving van het projectgebied. Op basis van dit eerder uitgevoerde veldonderzoek in combinatie met de omstandigheid dat het projectgebied uit akkerbouwgebied bestaat, verwachten wij weinig diversiteit in flora en fauna. Wij verwachten daarom ook niet dat een veldbezoek voor dit specifieke projectgebied meer informatie oplevert dan nu al bekend is.

De methoden van het archiefonderzoek is beschreven in bijlage 3. Voor de methoden van het veldonderzoek die is uitgevoerd voor de verbreding van de N207 verwijzen wij naar de oorspronkelijke rapportage (bk ruimte&milieu, met kenmerk RM090056, 17 september 2009).

6 Resultaten en effecten

6.1 Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Hoewel het project buiten beschermde gebieden gelegen is, kan toch sprake zijn van negatieve gevolgen. Dit is de zogenaamde externe werking ¹.

Voor het voorgenomen initiatief is geen sprake van de externe werking van beschermde gebieden. Het voorgenomen initiatief heeft geen negatieve invloed op het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, noch op het Beschermde natuurmonument Duinen bij Vogelzang of de EHS vanwege de relatief grote afstand (meer dan 3 kilometer). Onder negatieve effecten worden verstaan effecten zoals licht, geluid, geur en dergelijke.

6.2 Soortbescherming

6.2.1 Flora

Archiefonderzoek

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat de flora in de kilometerhokken 103/473 matig is onderzocht en beschermde plantensoorten komen niet naar voren. In het projectgebied groeit een monocultuur van een akkerbouwgewas, die jaarlijks wisselt. Nabij het projectgebied groeien in de wegbermen van de N207 voornamelijk graslandsoorten. Lokaal dominant zijn de soorten rode klaver en wilde peen. Langs de berm staan in twee rijen populieren. In de wegsloten van het onderhavige projectgebied komen diverse soorten waterplanten voor zoals eendekroos en draadwieren (bk ruimte&milieu met kenmerk RM090056, 17 september 2009). Uit archiefonderzoek komen geen beschermde soorten naar voren.

Effecten

Omdat geen beschermde plantensoorten worden verwacht in het projectgebied, is voor flora geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

6.2.2 Vogels

Archiefonderzoek

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat broedvogels en watervogels in het betreffende kilometerhok niet is onderzocht. Bekend is dat in de omgeving van het projectgebied een torenvalk is waargenomen en de sloot de soorten eenden en meerkoeten. Het is aannemelijk dat in de bomen en struiken in de wegberm algemene vogelsoorten zoals merel, heggenmus en winterkoning hier tot broeden komen (bk ruimte&milieu met kenmerk RM090056, 17 september 2009).

Effecten

Alle in Nederland voorkomende wilde vogelsoorten met uitzondering van de exoten (en hun broedgebied) worden in het kader van de Flora- en faunawet als extra te beschermen soorten beschouwd.

¹ Externe werking: als een activiteit buiten een Natura 2000-gebied een significant negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied.

Voor mogelijke schade toegebracht aan broedvogels kan geen ontheffing worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet (behalve bij een aantal uitzonderingen zoals een groot algemeen belang). Werkzaamheden waarbij broedvogels worden verstoord of aangetast, mogen niet worden uitgevoerd.

Door het voorgenomen initiatief kan tijdelijk een potentieel broedgebied voor vogels verloren gaan. Tijdens de werkzaamheden biedt de directe omgeving naar onze mening voldoende uitwijkmogelijkheden. De werkzaamheden buiten het broedseizoen (2) hebben geen verstorend effect op vogels. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland, zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig (3). Op de langere termijn worden geen negatieve effecten verwacht.

6.2.3 Vleermuizen

Archiefonderzoek

Op waarneming.nl zijn geen waarnemingen gedaan over vleermuizen in de omgeving van het projectgebied. Het projectgebied bevat geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, omdat volgroeide bomen of gebouwen ontbreken. Het is mogelijk dat vleermuizen de bermen en sloten van de N207 als foerageergebied en doortrekroute gebruiken.

Effecten

Alle vleermuissoorten worden beschouwd als extra te beschermen soorten (tabel 3). Vrijstelling voor deze soorten kan alleen worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige instandhouding daarvan.

Omdat het AT-station kleinschalig is (40 bij 40 meter) ten opzichte van de omgeving blijft het karakter van akkerbouwgebied behouden. Omdat de bermen met de tweerijige populieren en de sloten langs de N207 blijven behouden worden mogelijke foerageergebieden en/ of doortrekroutes van vleermuizen niet negatief beïnvloed.

Op basis van het voorliggend onderzoek is het gebruik van het projectgebied door vleermuizen niet bekend. Het is niet uit te sluiten dat ter plaatse van het projectgebied vleermuizen voorkomen. Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen (foerageergebied of trekroute) is niet nodig, omdat tijdens en na de uitvoering geen negatieve effecten worden verwacht op vleermuizen.

6.2.4 Overige zoogdieren

Archiefonderzoek

Uit gegevens van waarneming.nl zijn de niet beschermde soorten bruine rat en mol gemeld in de buurt van Getsewoud. Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat één zoogdiersoort van tabel 1 voorkomt in het betreffende kilometerhok waarin het projectgebied gelegen is. Mogelijk betreft de waargenomen tabel 1 soort een mol of haas.

(2) Gemiddeld is het broedseizoen van 15 maart – 15 juni. Deze kan van jaar tot jaar verschillen in verband met weersomstandigheden. Voorts kunnen vogelsoorten ook buiten het broedseizoen broeden, bijvoorbeeld de bosuil die al in februari broedt. Broedende vogels zijn altijd beschermd.

(3) Indien vlak voor de start van de werkzaamheden broedvogels worden geïnventariseerd en daar rekening mee wordt gehouden, zijn sommige werkzaamheden toelaatbaar. Een andere mogelijkheid is het voorkomen van broedgevallen door het plaatsen van bijvoorbeeld vogelverschrikkers.

Uit het veldonderzoek dat voor de verbreding van de N207 is uitgevoerd zijn geen beschermde zoogdieren waargenomen. Het biotoop van het projectgebied is niet geschikt voor beschermde soorten zoals noordse woelmuis en waterspitsmuis door het ontbreken van rietland.

Effecten

Als gevolg van het initiatief wordt tijdelijk een gedeelte van het leefgebied van kleine grondgebonden zoogdieren (tabel-1-soorten: algemene soorten) afgenomen (habitatvernietiging). De directe omgeving biedt echter voldoende uitwijkmogelijkheden. Voor deze soorten wordt in het kader van ruimtelijke ingrepen vrijstelling verleend.

6.2.5 Amfibieën en reptielen

Archiefonderzoek

Op waarneming.nl zijn geen waarnemingen gemeld van amfibieën en reptielen. Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat twee amfibiediersoorten van tabel 1 voorkomen in de kilometerhokken waarin het projectgebied gelegen is. Op basis van de terreinkenmerken wordt aangenomen dat in de omgeving van het projectgebied ten hoogste de algemene soorten bruine kikker en gewone pad voorkomen (bk ruimte&milieu met kenmerk RM090056, 17 september 2009).

Door het ontbreken van open water in de vorm van ondiepe plassen is het projectgebied niet van belang voor de voortplanting van de rugstreeppad. Indien een exemplaar wordt aangetroffen betreft dit een doortrekkend exemplaar op zoek naar geschikt biotoop (zie tekstbox 1).

tekstbox 1: rugstreeppad (bron: www.ravon.nl)

Amfibiedeskundigen verwachten dat de rugstreeppad in grote delen van Nederland in zeer lage dichtheden voorkomt. Deze aanname is niet bevestigd door veldonderzoek. Bij optimale omstandigheden kan de soort zich dan snel vermeerderen. De rugstreeppad is een pioniersoort die zich over het algemeen voortplant in ondiepe, bij voorkeur geheel vegetatielose, meestal tijdelijke watertjes. Opspuitterreinen, braakliggende terreinen en stadsuitbreidingsterreinen zijn plaatsen waar de soort vaak voorkomt. De rugstreeppad kan zich dan gedurende enkele jaren handhaven, maar als gevolg van het begroeid raken van het terrein (of verdergaande bebouwing) zal de soort verdwijnen.

Effecten

Omdat in het projectgebied geen beschermde amfibie- en reptielsoorten worden verwacht, is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

6.2.6 Vissen

Archiefonderzoek

In 2006 is door het ministerie van Landbouw natuurbeheer en visserij een ontheffing van artikel 75 lid c van de Flora- en faunawet verleend voor het verplaatsen van modderkruiper in een te dempen sloot. Het dempen van de sloot was nodig voor de aanleg van het project 'Zuidtak cluster 2'. Hierbij werd een fietspad en busbaan aangelegd en bevindt zich op een afstand van ongeveer 1,5 kilometer van het projectgebied in een gelijksoortige biotoop.

Volgens het Hoogheemraadschap van Rijnland zijn de Hoofdvaart en de dwarsvaarten visrijk. "Aangetroffen vissoorten zijn o.a. Snoek, Snoekbaars, Alver, Vetje, Bittervoorn, Baars, Kleine modderkruiper, Pos, Zeelt, Drie- en Tiendoornige stekelbaars."⁴

⁴ Hoogheemraadschap van Rijnland en Provincie Noord-Holland, 2006, p 89.

Effecten

De sloot wordt verbreed waardoor vertroebeling van het water kan ontstaan. In de voortplantingsperiode en in een periode met een lage (winter) of juist hoge watertemperatuur (zomer) kan door zuurstoftekort in het water negatieve effecten ontstaan op vissoorten en met name op de beschermde vissoorten kleine modderkruiper en bittervoorn. Daarnaast kan door het ter water laten van de bak van de kraan exemplaren van de soort worden beschadigd of gedood. Vanwege de mogelijk negatieve effecten is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

6.2.7 Insecten en overige fauna

Archiefonderzoek

Er zijn geen meldingen gedaan van beschermde insecten en overige fauna in de omgeving van het projectgebied. Geen onderzoek is uitgevoerd naar insecten en overige fauna door de PGO's (Het Natuurloket) in de betreffende kilometerhokken.

Twaalf van de twintig beschermde dagvlindersoorten van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet zijn verdwenen uit Nederland. Vijf van deze soorten komen voor in Zuid-Limburg, één soort in Drenthe en één soort in Overijssel. De beschermde soort die in het westen van Nederland kan voorkomen, is Heideblauwtje. Bekend is dat de soort voorkomt op Texel en Terschelling (KNNV, 2002). Een ontheffing voor insecten en overige fauna is niet nodig.

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Beschermde insecten en overige fauna zoals wijngaardslak zijn niet waargenomen. Wel is zijn in de bloemrijke bermen langs de N207 meerdere distelvlinders gezien (bk ruimte&milieu, 2009).

Effecten

Negatieve effecten op beschermde insecten en overige fauna worden niet verwacht en ontheffing is niet nodig.

7 Conclusie en aanbevelingen

7.1 Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, een Staatsnatuurmonument, Beschermd natuurmonument en Ecologische Hoofdstructuur. Negatieve effecten op deze beschermde gebieden zijn niet te verwachten.

7.2 Soortbescherming

Uit het archiefonderzoek, waaronder het eerder uitgevoerde veldonderzoek van de verbreding van de N207 (bk ruimte&milieu met kenmerk RM090056, 17 september 2009),

7.3 Soortbescherming

Voor overtreding van de artikelen 9, 10, 11 en 13 van de Flora- en faunawet voor de vissoorten bittervoorn en kleine modderkruiper is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig. In paragraaf 7.4 zijn een aantal mitigerende en compenserende maatregelen benoemd.

Hoewel de rugstreeppad momenteel naar verwachting niet in het projectgebied voorkomt, kan de soort zich tijdens de werkzaamheden gaan vestigen in het gebied. Voor de rugstreeppad is daarom momenteel geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig. De overige aangetroffen soorten betreffen algemene soorten of soorten waarvoor geen negatieve effecten zijn te verwachten. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet voor overige soorten is niet noodzakelijk. De werkzaamheden zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling. Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet gelden. Dit betekent dat bij de ontwikkeling, indien mogelijk, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van deze soorten.

7.4 Compenserende en mitigerende maatregelen

Werkzaamheden waarbij broedvogels worden verstoord of aangetast, mogen niet worden uitgevoerd. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland die verstoring kunnen zijn voor broedvogels, zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig (5).

Met betrekking tot de bittervoorn en de kleine modderkruiper worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Bij de planning van het verbreden van de watergang dient rekening te worden gehouden met de seizoensactiviteiten van de beschermde vissoorten bittervoorn en kleine modderkruiper, om verstoring in de meest kwetsbare periode (voortplanting) te voorkomen.

(5) Indien vlak voor de start van de werkzaamheden broedvogels worden geïnventariseerd en daar rekening mee wordt gehouden, zijn sommige werkzaamheden toelaatbaar. Een andere mogelijkheid is het voorkomen van broedgevallen.

- Bij de planning van het verbreden van de sloot dient rekening te worden gehouden met mogelijk te hoge (zomer) of te lage (winter) temperaturen.

8 Literatuurlijst

- bk ruimte & milieu bv, oriënterend ecologisch onderzoek verbreding N207 te Haarlemmermeer, met kenmerk RM090056, 17 september 2009, 32 p.
- Hoogheemraadschap van Rijnland en Provincie Noord-Holland, 2006, "KRW- implementatie waterlichaam Haarlemmermeer, Pilot KRW doelen-maatregelen-kosten."
- KNNV, red. Dijkstra et. al, 2002, De Nederlandse Libellen (Odonata), 440 p.
- KNNV, red. Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2004, Soorten van de Habitatrichtlijn, Utrecht, 112p.
- Netwerk groene bureaus ethische code, zie <http://www.natuurnet.nl/ngb/NGBinfobundel.pdf>. februari, 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005a, Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!
- Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005b. Concept - Natura 2000 doelendocument - hoofddocument en bijlagendocument.
- Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, <http://74.125.77.132/search?q=cache:ubwSkxf9ov0J:www.aalsmeer.nl/dms.asp%3Fid%3D1365+toek+kleine+modderkruiper+aangetroffen&cd=4&hl=nl&ct=clnk>
- Provincie Noord-Holland, 2007, Streekplan Noord-Holland-Zuid en streekplan (ontwikkelingsbeeld) Noord-Holland Noord. Provincie Noord-Holland, 2005, Noord-Holland Natuurlijk!, nota natuurbeleid, Haarlem.
- <http://www.ravon.nl>.

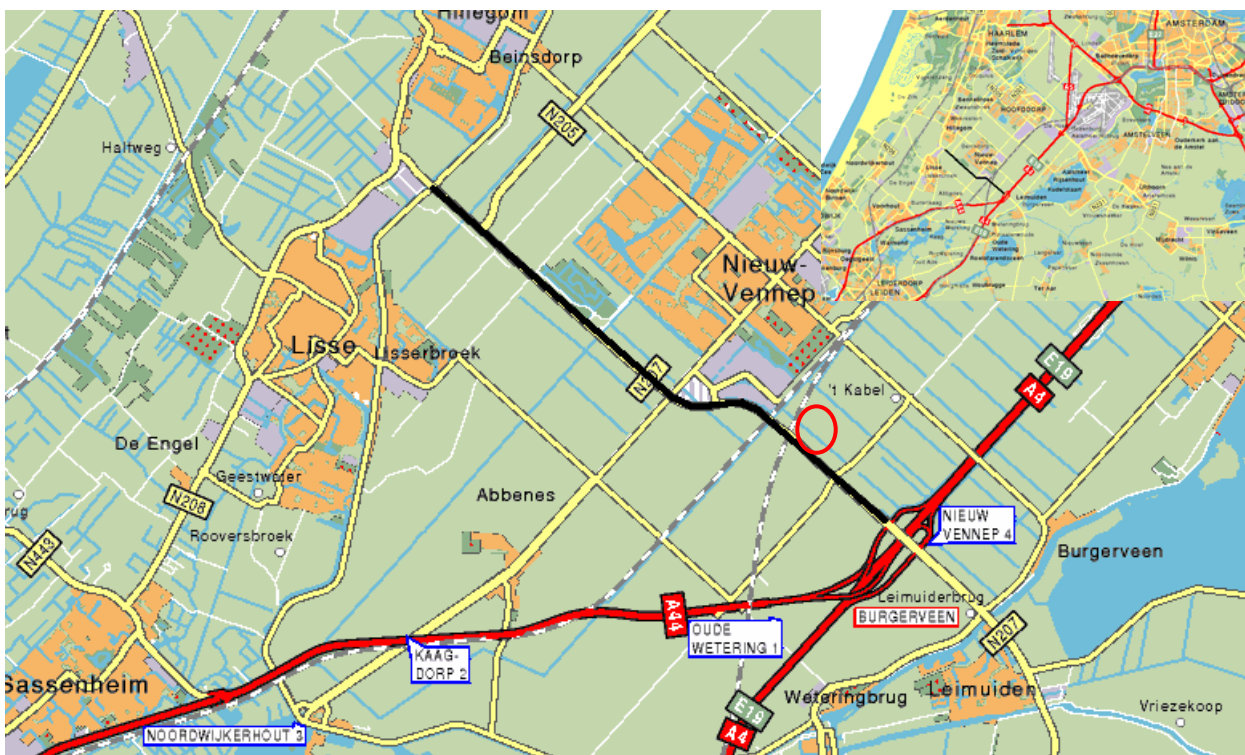
Bijlage

1 Tekeningen

Bijlage

1.1 Topografische ligging

Schaal : zie schaalat

 ruimte&milieu, Adviseurs in omgevingsrecht Postbus 2111, 1990 AC Velserbroek Telefoon : 088 - 321 25 20 Telefax : 088 - 321 25 29 Postbus 59136, 3008 PC Rotterdam Telefoon : 088 - 321 25 10 Telefax : 088 - 321 25 19	AT-station te Haarlemmermeer		Projectnr: RM090228	
	Topografische ligging		<u>Legenda</u> ligging onderzoekslocatie	
	Deze kaart is noordgericht			
	Opdrachtgever: ProRail	Schaal	: niet op schaal	Formaat : A4
		Getekend	: LIDR	Bijlage : 1.1
		Datum	: 26-01-2010	Versie : 1.0
		Gecontroleerd: INHA		

Bijlage

1.2 Locatiefoto's

Aantal pagina's: 2

Foto 1 Berm N207

Foto 2 zicht op naastgelegen akkerland

Foto 3 zicht op N207 vanaf de slootkant

Foto 4 zicht op tweerijige populieren langs de N207

Bijlage

2 Onderzoeksmethode

Aantal pagina's: 1

Archiefonderzoek

Voor het onderzoek zijn conform de Flora- en faunawet gegevens geraadpleegd die niet ouder zijn dan tien jaar.

De landelijke PGO's

De gegevens die Het Natuurloket levert, zijn afkomstig van de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) (onder andere RAVON, SOVON, de Vlinderstichting, VZZ) die zijn verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora & Fauna (VOFF). De landelijke PGO's vormen een belangrijke bron van informatie over voorkomen en verspreiding van (beschermde) soorten.

Het projectgebied is gelegen binnen het kilometerhok (rijksdriehoek-coördinaten) 103/473. Uit de gegevens van Het Natuurloket komt naar voren of op flora en fauna is onderzocht en de aangetroffen hoeveelheid beschermde soorten (gespecificeerd naar beschermde status; tabel 1, 2 of 3) in de betreffende kilometerhokken. De soorten worden niet bij naam genoemd. Deze kunnen worden opgevraagd. Bij de verschillende PGO's zijn als gevolg van het ontbreken van beschermde soorten (tabel 2 en 3) geen nadere gegevens opgevraagd.

figuur 1: kaart natuurloket kilometerhokken X:103; Y:473

(On)nauwkeurigheid gegevens

De gegevens die via Het Natuurloket worden verkregen, zijn per kilometerhok. Dit wil dus niet zeggen dat de desbetreffende soorten ook binnen het onderzochte terrein voorkomen, maar dat deze soorten ergens binnen het kilometerhok zijn waargenomen.

Waarneming.nl

Waarneming.nl werkt samen met meerdere instanties (PGO's, vogelwerkgroepen, et cetera) in het streven naar één centraal loket voor natuurwaarnemingen in Nederland.

Beschikbare verspreidingsatlassen

Met behulp van beschikbare verspreidingsatlassen (zoogdieren, reptielen en amfibieën, libellen en broedvogels) is nagegaan in hoeverre diverse beschermde soorten ook daadwerkelijk verwacht kunnen worden in de omgeving van het betreffende projectgebied.